

Groep II 24 Juli 1960

Goeden morgen, vrienden.

Wij komen dan zo langzamerhand aan het einde van het jaar, het verenigingsjaar. Er is nog een bijeenkomst (voor groep U op zondagmorgen) en dan moeten we gaan nadenken over een nieuw programma, en een nieuw programma moet gebaseerd zijn, zoveel mogelijk althans, op de behoeften van de mensen, daarnaast op de noodzaken zoals de geest die erkent en moet ten laatste, maar zeker met ten leste in overeenstemming zijn met de condities en stromingen, die op de wereld heersen. Het is daarom misschien redelijk van deze bijeenkomst gebruik te maken om u enigszins voor te lichten ten aanzien van de stromingen, de behoeften van de mensen en zeker ook van wat wij ons als ja, ik mag dan toen wel zeggen geestelijke sprekers en leraren voorstellen voor de mensheid te kunnen doen.

In de eerste plaats zal het u duidelijk zijn, dat de verwarring van deze wereld onnoemelijk veel mensen aantast. Wij zien een meer dan normale reeks van zenuwspanningen optreden. Wij krijgen te maken met veel onredelijkheid op allerlei terrein. Deze onredelijkheid op zichzelf is begrijpelijk en verklaarbaar; zij hangt samen met de periode waarin de wereld op het ogenblik verkeert. Echter met redelijk en zeker met uit omstandigheden verklaarbaar is de poging van de mens om te vluchten voor deze verschijnselen, dan wel ze te interpreteren op een zeer pessimistische wijze. De mens heeft dus in de eerste plaats wel behoefte aan een redelijker en reëler inzicht. Daarnaast is het noodzakelijk, dat hij steeds méér inzicht verwerft in de krachten van de geest, in de werkingen die juist vanuit de geest plaatsvinden op deze wereld. Het wereldgebeuren kan ons daarbij ook in het komende jaar vaak als illustratie dienen. Echter vinden wij voor een zondagmorgen het actuele betoog met allerhande politieke en economische zijpaden minder geschikt. Er zijn toch voldoende actuele punten te bespreken en zo deze punten besproken worden, zullen zij dus voor de zondagmorgen altijd komen te liggen op het terrein van het paranormale, het esoterische, of wel het zuiver geestelijke. In onze behoefte om de mens te helpen in deze dagen zullen we verder ook, zoals in de afgelopen tijd vaak gebeurd is, trachten terloops en zonder dat daarvoor vragen noodzakelijk zijn, in te gaan op enkele meer belangrijke punten die uw aandacht bezig houden. Daarbij moeten we een keuze doen, d.w.z.; wij kunnen niet iets zeggen voor iedereen gelijkelijk ook van persoonlijk belang. Maar we trachten dan toch ieder iets te geven. Wanneer nu iemand echter onder u, en dat mag ik misschien als een waarschuwing erbij voegen, meent zich deze les te moeten toe-eigenen, dan ontstaat een situatie, die binnen onze broederschap minder past. Het idee; Ze hebben speciaal voor mij gesproken kan misschien nog wel eens opkomen, maar ik zou het prettig vinden, wanneer u dat tenminste niet zo luidkeels uitroept en, vergist u zich niet, luidkeels wordt het inderdaad verklaard, vooral in de periode die ligt tussen het slotwoord van de ochtend en het kopje koffie.

De gedachtegang in het afgelopen jaar was indirect gebaseerd op het Christendom, maar over het Christendom wordt al zoveel gesproken. Het gevolg is geweest, dat wij getracht hebben, enerzijds door het aantrekken van gastsprekers zo mogelijk, anderzijds ook door het bespreken van veel punten, die in de esoterie of de inwijding een toelichting geven op het Christendom, het onze naar voren te brengen. In het komende jaar moet die nadruk, ik zou naast zeggen helaas, komen te liggen specifiek op de inwijdingsgedachte. We hebben niet zo erg veel tijd over, we willen die tijd rendabel maken. De grote ontwikkelingen, die thans op de wereld vanuit de geest plaatsvinden, zijn vooral voor ons ontzagwekkend en eisen een zeer snelle aanpassing. Oude geestelijke ordeningen veranderen sterk en voor ons haast ogenblikkelijk, voor u in de tijd van enkele jaren. Contacten, die eens tot een gewoonte geworden waren, krijgen plotseling een geheel nieuw aanzien, krijgen een nieuwe inhoud en we hebben nog zoveel dat in de oude zin belangrijk is. Toch zullen we er niet omheen kunnen ook in het komende jaar, zover mogelijk, aandacht te schenken aan b.v. de stellingen van de nieuwe wereldleraar, aandacht te schenken verder aan al datgene wat geestelijk buitengewoon belangrijk is. Om echter te komen tot een zo groot en zo goed mogelijk resultaat op deze bijeenkomsten, vooral wanneer het ons mogelijk is werkelijk belangrijke gastsprekers tot u te brengen, zouden we toch uwerzijds de volgende medewerking willen vragen. Dus begint u dat nu eens als een soort reglementje alvast voor het volgende jaar, het volgende verenigingsjaar, op te stellen en te memoreren. In de eerste plaats, Wanneer u hier komt, probeert u dan zoveel mogelijk opgewekt te zijn. In de 2^e plaats; Probeer ongeveer 5 minuten voor de tijd, waarop wij normaal zullen spreken, stil te zijn en dan bedoel ik niet alleen niet praten, maar

probeert u zich ook geestelijk een beetje te ontspannen. Inspanning maakt het u over het algemeen veel moeilijker hetgeen wij brengen op te nemen. Verder; er is geen bezwaar tegen de vrije toegang van zonlicht en lucht; tenzij andere omstandigheden eisen dat men alles afsluit, dat men alles verduistert, zou ik zeker voor de zondagmorgen graag de zon willen zien schijnen in huis. Ik zou graag frisse lucht willen zien, kortom een sfeer, die de frisheid van de natuur zelfs binnenskamers enigszins handhaaft en imiteert. Verwarmt u uw kamers niet overmatig, wanneer eenmaal verwarming noodzakelijk wordt. Te warme en te droge lucht is niet alleen hinderlijk voor de aanwezigen, maar kan ook voor ons bezwaren met zich brengen. Ten laatste; wat hier gezegd wordt is niet bedoeld om onthouden te worden, het is bedoeld om ervaren te worden. Het zal ons niet altijd gelukken om u te pakken, zoals dat heet, maar we zullen toch proberen ieder uwer, al is het dan maar 2 of 3 maal in een jaar, een klein beetje innerlijk in oproer te brengen, want juist daaruit kan een heroriëntatie voortkomen. Die heroriëntatie wordt door ons een van de belangrijkste punten geacht van het werk dat wij in de komende jaren met u hopen te doen. U ziet dus: we hebben voor het komende jaar goede voornemens en ik twijfel er niet aan dat ook u ze zult hebben. Maar, wat hebben goede voornemens voor zin wanneer we blijven bij een inleidende beschouwing? Daarom vraag ik, na deze voor u hopelijk niet geheel vervelende kost, aandacht voor een wat meer esoterische beschouwing en juist omdat we naar het einde van dit verenigingsjaar gaan, zou ik toch weer willen grijpen naar Jezus, naar het Christendom. Nu echter niet als een aanhalen van Jezus leringen, maar in de eerste plaats wel als een soort verklaring van bronnen.

DE BRONNEN VAN HET CHRISTENDOM

Er zijn n.l. veel mensen die menen dat het Christendom origineel is. Zij menen, dat Jezus leringen eerst met zijn komst op de wereld aan de mensheid verkondigd zijn. Zij menen verder dat de beelden die hij gebruikt heeft, volkomen nieuw waren en dit nu juist is niet waar. Om goed te begrijpen wat Jezus is, wijs ik u op de Bijbel. Daarin wordt n.l. de priestermagiër Melchisedek als een voorbeeld genoemd van wat Jezus zal zijn. Later heeft men gezegd; het is een soort afbeelden van wat Jezus zou doen, maar dat is niet waar. Bij een juiste lezing van de Bijbel staat hier duidelijk dat Melchisedek en zijn offer het beeld zijn van de kracht die komt. De kracht die komt echter, is niet Jezus en is eigenlijk zelfs niet Christus' geest in beperkte zin. Wat komt is de bewustwording van de mens, de vrijmaking en deze vrijmaking is er geen van zonden, maar van eigen belemmeringen. Melchisedek nu behoorde tot wat u waarschijnlijk tegenwoordig noemt; de geest der witte broeders. Die Witte broederschap heeft natuurlijk zeer veel verschillende verschijningsvormen en we kunnen aannemen dat de priestermagiërs en prietervorsten van de oudheid daar slechts een zeer klein en misschien met belangrijk deel van hebben uitgemaakt. Maar de kennis van de Witte Broederschap bezaten zij en ook Jezus blijkt tot deze broederschap te behoren. Het is logisch dat hij dus put uit de kennis van deze groepering. Daarbij past hij zich aan bij de gebruiken van zijn tijd. Hij past zich aan bij het geloof, dat in het volk leeft. Enkele elementen daarvan wil ik u noemen. Er is nog steeds een diergeloof, ook al komt dit niet meer in een afgodsverering tot uiting, Zo zijn bepaalde dieren onrein of demonisch en heus niet alleen om hiërarchische redenen terwijl men anderzijds bepaalde dieren soms als offer gebruikt, soms echter ook als iets, waarop je je eigen schuld kunt afschuiven. U denkt hierbij onmiddellijk aan de zondebok, die de woestijn ingestuurd wordt, maar geloof me, soortgelijke praktijken bestonden ook met duiven. Het wissen van schuld aan sneeuw witte duiven. Dit komt voort uit de zeer oude geschiedenis en deze duivenoffers behoren tot de Isis en Ishtardienst. Het zenden van de geit of de bok ligt reeds in de kern, in het ontstaan dus van de huidige Hindoeleer, en ook daar zien we haar enerzijds als perfect offer, anderzijds als drager van schuld. Tot zelfs het merken met bloed (denk aan de Paasviering) was in de oudheid reeds gebruikelijk.

Jezus baseert zich op deze dingen. Hij baseert zich op wat in de kern van het volk leeft en niet alleen op de leer van de priesters. Dat is ook logisch en begrijpelijk, want Jezus staat buiten de tijd. Hij staat ook buiten de stoffelijke beperking en kan doordringen in de geest van hen die naar hem luisteren. Hij kent hun bijgeloof. Hij kent hun tot afgoderij en daarvan maakt hij zere knap gebruik. Zijn voorbeelden zijn ten dele uit het dagelijkse leven genomen, maar een

ogenblik later spreekt hij mystiek en rijzen voor ons de beelden van lang vergane goden en herleeft voor ons licht en duister. Licht en duister, de eeuwige strijd die volgens de Perzische godsdienst gestreden wordt tot het einde der dagen. En wanneer Jezus b.v. spreekt over het licht dat men met onder de korenmaat zal stellen, dan gebruikt hij niet alleen maar een zegswijze die in het land bestaat. Hij geeft meer aan. Wanneer men licht bezit en er is veel wind, zo zal men de korenmaat, een hoge bekervormige, ja trechtervormige kleivorm, over het algemeen over het licht stulpen. Er blijft dan van onderen nog wat ruimte over en het licht kan blijven branden, maar staat het te lang daaronder, dan zal het doven. De voet van deze korenmaat, echter, vormt een plat vlak en wanneer men aan het einde van de dag het maximum nut wilde trekken uit een olielamp, dan stelde men daar dat lampje op. Voor de Joden was zijn beeld dus begrijpelijk. Er bestaat echter in de Perzische leer een beeld, dat hier zeer sterk mee verwant is en in zijn uitleggingen aan de leerlingen zinspeelt Jezus hier meerdere malen op. Elke mens heeft een innerlijke vonk, een geestelijk vuur, want elke mens, als product van de schepping, is in zichzelf gelijkelijk aan licht en duister gewijd. In de plaats van de korenmaat komt nu in de Perzische leer het lichaam en in de exoterische leer het heldendom. Zolang men het licht in het lichaam besluit, de vonk dus a.h.w. in zich houdt, zal zij het duister niet kunnen verdrijven. Zij zal ook niet in staat zijn in leven te blijven en de mens vervalt aan de gevreesde heerser der duisternis. Ariman vraagt zijn buit. Indien men echter het licht gebruikt om dit boven zich te stellen, nadat men zichzelf innerlijk verhogende, de kracht van het licht van boven het eigen wezen uitgaande rond zich in de wereld werpt, dan, zo verklaart deze leer, zult gij behoren tot de lichtgod en met deze lichtgod samen zult gij het duister verdrijven, strijdende tegen het duister wederom tot het einde der tijden,

Jezus vertelt dat natuurlijk niet zo, maar zijn leerlingen geeft hij onder meer deze uitleg; Indien gij zegt; ik handel, zo is uw licht in u en in uw handelen is het verborgen voor de wereld. Indien gij echter stelt de Vader door mij zo stelt gij de kracht boven u en uit de kracht boven u geeft gij licht aan de wereld, terwijl ge zelve volbrengt. Hij vult dat later nog even aan ter gelegenheid van de gebeurtenis die in de Evangelien staat beschreven als de wonderbare visvangst een verhaal overigens dat helaas wordt gebruikt om duidelijk te maken dat men mensen moet vangen. De vertaling is in de eerste plaats onjuist, want er staat niet mensen, maar er staat als het ware; zielen of entiteiten. In de tweede plaats is het idee van vangen wel zeer onsympathiek. Goed, Jezus vangt dus a.h.w. terwijl hij aan de wal staat, alleen door een eenvoudig bevel, overdadig vis, terwijl de vissers, die steeds geworpen hebben, niets konden vangen. En ze vragen hem een verklaring ervan en dan geeft Jezus een tweeledige verklaring. Hij zegt in de eerste plaats; Weet dat de kennis van de Vader in mij is, zo weet ik en zeg ik u te werpen waar het noodzakelijk is. Anders uitgedrukt, in moderne termen: "Ik wist waar de vis was en ik heb jullie daarheen gezonden. Maar" zo gaat hij verder, "Gij denkt hier aan de vangst, ik zeg u echter; gij zult niet denken aan de vangst, maar aan hetgeen gij geven zult, want er werpt een kracht naar ons zijn netten en indien wij verstrikt zijn, zo zullen wij niet leven:

Een typische toespeling dus op de tweede dood, waar Jezus zo vaak over spreekt. Indien wij echter zijn , zo zullen wij leven en niet gevangen worden en dit leer ik u hiermede. "Wees vrij, maar erken boven alles de Kracht van den Vader, Handel in de aam van den Vader en in mijnen naam, ,zo Zijn de zekerheid u niet voldoende is." Iets wat later is weggelaten, dat zinnetje, dat komt in de oorspronkelijke Evangelien ook twee keer voor en wel typisch genoeg bij Johannes.

Kijk eens, vrienden, laten wij nu de werkelijkheid eens bekijken. Je staat op het ogenblik in het leven. In dit leven is er een net, dat naar je geworpen wordt. Hoe zou je dat net moeten noemen? Zou je het misschien noodlot moeten noemen of vloed der gebeurtenissen? Juist in deze dagen, wanneer de hele wereld u voortdurend met onrust belaagt, wordt er eigenlijk rond u een net gespannen, dat u steeds meer afhoudt van het vrij zijn, het innerlijk vrij zijn. Jezus' bedoeling was hier dus te wijzen op de behoefte tot vrijheid van de mens, want slechts wie vrij is kan de Vader dienen, hij die vrij is kan God aanvaarden. Maar wie niet vrij is, dus wie zich door het noodlot laat beheersen, die kent geen ware God, die kent alleen maar afgoden. Ook dit beeld is oud. Het werd onderwezen onder meer bij de Isisdienst en de inwijding van het Isismysterie. Er wordt tijdens het inwijdingsmysterie soms zelfs op de plas (er is altijd een vijver bij, de spiegelvijver dus bij de Isistempels) een net geworpen en dit net wordt geworpen

om de maan die zich weerkaatst, te vangen. En wanneer die maan dan niet gevangen wordt, dan wordt tot degene, die inwijding zoekt, gezegd;

Ziet, zoals gij de maan niet kunt vangen in uw net, zo zal het noodlot u met vangen in zijn netten, indien gij staat boven de wereld en vrij bent van de angsten daarvan, ofschoon gij in die wereld gekend zult zijn.

Jezus brengt dat op een andere manier over, zeker. Hij zegt het misschien naar ons idee zelfs wat gesluisder en plechtstatiger, maar het komt op hetzelfde neer. Wanneer we verder zien hoe Jezus in zijn gelijkenissen b.v. steeds weer hamert op de gelijkheid van rechten, dan vragen we ons af; hoe komt hij daaraan? Het is per slot van rekening dwaas volgens menselijk inzicht als je een hele dag in een wijngaard werkt, dat je genoeg neemt met dezelfde prijs als iemand, die één uur heeft gewerkt en dan zegt Jezus daar achteraan tegen het volk; Want de Heer is vrij te geven wat hij wil aan degenen die geen contract hebben. Maar daar zit ook weer een achtergrond achter en in dit geval moeten we gaan naar Babylon. In Babylon bestaat n.l. een leer van de Heer der Zon en deze Heer der Zon geeft de mensen allerhande krachten, maar hij is ook gelijktijdig gewelddadig, hij doodt hen ook. Ja, dat is Bel, de grote godheid dus de heer van hun godenwereld. Nu krijgen we daar een heel eigenaardig verschijnsel. Men gaat uit van het standpunt dat zij, die zich aan de god binden, een vast loon ontvangen, zo zegt men, degene die vast verbonden is (oorspronkelijk was het aan de tempel), krijgt zijn vaste loon, maar arm zal hij zijn bij hem, die vrij is. En dan bedoelt men met iemand die vrij is om aan Bel voorbij te gaan, maar in die wijdingsdienst gaat men uit van het standpunt, dat degene, die de priesterlijke gelofte aflegt, die zich laat voeden door het volk en zich aan de priesterwetten onderwerpt, nooit verdienste zal hebben van al hetgeen hij doet, want hij heeft een contract aangegaan en in dit contract heeft hij wel recht op een zeker loon, maar hij kan nooit werkelijk de vruchten plukken, hij is niet volledig mens. De ingewijde echter, die mens is onder de mensen en die in dit menszijn toch weet te komen tot een vrijwillig aanvaarden van de dienst vanuit zijn eigen wezen, die heeft werkelijke verdienste. Het is logisch, dat men dit als een onrechtvaardigheid ziet en ik geloof wel, dat menigeen een klein beetje in de knoop komt met de Christelijke moraal, wanneer hij hoort van de oneerlijke rentmeester, die, toen hij merkte dat zijn baas zou terugkomen, zich snel vrienden uit de mammon ging maken. Maar ook hier grijpt hij terug tot een bepaalde inwijdingsleer, want reeds in de oudheid werd geleerd; Zo gij bezit, zult gij schuldig zijn en zo gij schuldig zijt, zult gij bezitten, want niets is uw eigen, maar al zult gij gebruiken als eigendom. Weet dan wel dat weten, vriendschap en de eenheid (wij zouden zeggen de naastenliefde) de enige vruchten zijn, die niet beperkt worden door de grenzen der wereld.

Jezus heeft ook hier gegrepen uit oude inwijdingsmysterieën en hij heeft getracht de mens duidelijk te maken dat het a.h.w. zijn recht is om te zondigen mits, en daar komt de voorwaarde, mits hij zondigt om daardoor zuiverder en beter te staan in geestelijk opzicht. Indien hij uit het stoffelijke het geestelijke maakt, dan geldt de normale wet klaarblijkelijk niet. Ik weet wel, het zal voor menigeen hard te verwerken zijn, maar tenslotte is deze leer ook al zeer oud. Zij wordt door Jezus opnieuw gebracht en ze wordt alleen langzaam maar zeker weggemoffeld door mensen, die heel graag alleen maar vrienden uit de mammon zien maken in deze zin, dat je je eigen geld en desnoods dat van anderen stort in bepaalde ondernemingen (meestal kerkelijke ondernemingen) om daardoor een soort eeuwige zaligheid te kopen, maar dat is natuurlijk dwaasheid. Jezus heeft het zeker niet zo bedoeld. Wat hij wel bedoelt, dat maakt hij nog duidelijker, als hij spreekt over de talenten die werden gegeven. Nietwaar, een kreeg 1 talent, een ander kreeg 3 talenten en weer een ander kreeg 5 talenten, enz. En hij maakt hier duidelijk, dat hij, die het zorgvuldigst datgene wat hij gekregen heeft ongeschonden bewaart, zwaar op zijn kop krijgt. Ja, zo zegt men, wij moeten er dus mee woekeren, Ja, maar let wel, hier komt een ten dele Assyrische wijsheid naar voren, die op zichzelf waarschijnlijk herleid kan worden tot bepaalde stellingen die in Boven-Egypte al lange tijd opgeld deden. Op het ogenblik dat u als mens een gave krijgt, moet u die gave natuurlijk gebruiken, maar u krijgt meer dan alleen die gave. U krijgt uzelf en wanneer u nu uzelf ongeschonden gaat bewaren, zoals dat heet (denk b.v. aan degenen die voor de verleiding van de wereld vluchten in een klooster), dan handelt ge regelrecht in tegen al hetgeen voor bewustwording noodzakelijk is.

Die oude wijsheid dan luidt als volgt; Niemand kan dat beheersen wat hij niet kent. Daarom ken, opdat gij heersen zult. Niemand kan behouden wat hij is, maar uit wat hij is, kan hij maken wat zal zijn en dit is eeuwig. Een typische wijsheid dus.

Met al ons zoeken naar die grote geestelijke waarheid vergeten we heel vaak dat wat Jezus eigenlijk brengt een soort synthese is van vele inwijdingsleren en dat hij deze samenbundelt met zijn eigen wezen en kracht, zo zijn eigen persoonlijkheid en inwijding makend tot het bindend principe van dingen, die op zichzelf op aarde bestonden en bekend waren. Op het ogenblik dat wij Jezus willen maken tot de stichter van een leer of een godsdienst, begaan we een fout. Wij moeten Jezus zien zoals hij is, de inwijder. De inwijder is de verlosser en deze beide zijn gelijk, want is niet de inwijder degene, die de kluisters waarmee ge geketend zijt aan onbegrip en waan, voor u verbreekt? Is de inwijder niet degene, die u inplaats van onbegrip, inplaats ook van uw moeizaam leven, de kracht en de vrijheid toont om daadwerkelijk te bestaan? Verlost ook de inwijder u niet van de bekrompenheid van uw doeleinden en stelt hij u daarvoor in de plaats niet een groot en kosmisch doel, dat te allen tijde het nastreven waard is en dat bovendien te allen tijde verwerkelijkt kan worden?

Zo beziet de mens Jezus niet en dat is misschien jammer. Er zijn zeer veel stemmen te horen, ook in onze groep, die elk voor zich de idee van Jezus op een andere manier willen verwerken, maar we zijn het wel over één ding eens geworden en dat is, dat Jezus zeker niet heeft bedoeld de God der mensen te zijn. Hij heeft willen zijn de wegbereider hij heeft willen zijn het pad der inwijding, het geheim waardoor de mens zijn eigen werkelijkheid kan ontsluiten. In deze zin zou ik graag willen dat u Jezus beschouwt, zeker wanneer wij er hier over spreken. Maar om niet eenzijdig te zijn, geef ik net woord over aan een vriend van ons, die, komende uit een, laat ons zeggen, zeer godsdienstig milieu, ongetwijfeld zijn eigen commentaar aan mijn versie wil verbinden. Ik voor mij, ik dank u voor uw aandacht en ik wens u verder allemaal een echt prettige dag toe.

o-o-o-o-o

Goeden morgen, vrienden,

Het is, dat ik eigenlijk onze vriend toch wel zeer waardeer, anders zou ik zeggen; zo'n betoog houden en er dan een pastoor op afsturen, dat vind ik een Jezuietenstreek. Maar, aan de andere kant ben ik toch eigenlijk blij, dat ik ook het mijne te zeggen heb. Ik ben het met onze geëerde vriend, de spreker, zeker eens wanneer hij zegt, dat Jezus niet een absolute vernieuwing brengt. Maar toch brengt hij voor de mensen iets nieuws, want de inwijdingen die eens verborgen waren, maakt hij openbaar. Daarmee luidt hij een nieuwe tijd in, waarin niet alleen de uitverkorenen, maar een ieder die zijn leer kent en streeft, dus tot inwijding kan komen. En ik geloof dat dat belangrijker is dan het afleiden van bepaalde gelijkenissen, gebeurtenissen en lessen en het bewijzen dat ze er vroeger al waren. Uiteindelijk, als je honger hebt, en je hebt een stuk brood, ga je dan vragen, wanneer dat nou gemaakt is en hoe, en of dat graan misschien een jaar of tien jaar heeft opgeslagen gelegen in een silo? Dat doe je niet, je eet en dat lijkt mij dus een veel belangrijker argument. Als je als mens geestelijke honger hebt, dan geeft Jezus je een voedsel, waarmee je tot het einde der tijden uit kunt komen. Mij dunk dat we hier niet te licht overheen mogen lopen. Dat vele leerstellingen en gelijkenissen wel eens wat simpel worden uitgelegd, ja, ik geef het toe, mea culpa, ik heb ook wel eens gesproken, nietwaar, over de onrechtvaardige rentmeester en dan erg gekeken naar de rijkere zondaars van parochie, want ja, een kerk kost ook geld en die moet ook betaald worden en al heeft de pastoor dan een versleten soutane, hij hoopt toch ook waardig voor zijn Heer te kunnen treden, nietwaar? De gedachtegang van onze vriend is die van de man, die nooit zelf voor die problemen heeft gestaan. Ik geef hem echter onmiddellijk gelijk, wanneer hij zegt, dat Jezus de mens vrijheid leert. Kijk eens, als je over de levens der heiligen leest, dan ontdek je, dat de grootste roem van sommige heiligen iets is, wat bij de doodgewone parochiaan, - wees voorzichtig jongetje - een zware zonde is. Maar dat komt ook, omdat deze mensen in hun leven een doel hadden met die daad. Wanneer een heilige haar lichaam schenkt aan rovers, om daarmee te bereiken dat anderen vrij zijn, dan heeft zij een doel daarmee en zo komt men - laat ik oppassen dat ik zelf geen Jezuïetentaal ga uitslaan - tot een het doel kan de middelen heiligen. Maar toch is er een beperking, want Jezus leert ons in de eerste plaats om voor anderen te leven, dat is waar, maar hij zegt ons ook, dat wij voor onszelf verantwoord moeten leven. Dat Jezus niet de filmheld is, die we zo graag in een preek van hem maken, ja, dat we ten we eigenlijk wel. Maar de mens vraagt een held en die mens vraagt van Jezus, laten we maar eerlijk zijn, zijdeachtig golvende lokken en een goed verzorgde baard en melancholieke ogen, want anders kan men niet in hem geloven. Maar gelooft overigens, dat die Jezus op zijn tijd onnoemelijk hard kon zijn, dat hij rustig kon

zeggen; Ik ben ik vermoeid en dan duizenden zieken buiten kon laten staan en alleen die ene te helpen, die, door anderen geholpen, toch nog tot hem doordringt. Dit is nu niet direct iets wat de burger wil zien als Christelijke naastenliefde, daarom praat je daar niet over. Want het is niet belangrijk dat de mens Jezus ziet, zoals hij was, maar dat hij leeft zoals Jezus wil dat hij leven zal. Dat is mijn idee. De gedachte dat je onrecht mag doen wanneer dit onrecht een oplossing met zich brengt van liefde in kosmische zin, van naastenliefde, liefde om den wille Gods, is voor mij volkomen aanvaardbaar. Maar ik ben bang, dat als we dit aan de mensen gaan leren, zij zoveel dingen die ze graag zouden willen doen, plotseling ter liefde Gods gaan doen. Ja, ik heb een parochie gehad en ik weet hoe de schaaapjes geneigd zijn te dwalen, als het even kan met de beste bedoelingen en als het nou helemaal niet kan, dan ook zónder dat. Ik meen daarom, dat wij niet het recht hebben om Jezus volledige leer, volledig juist te interpreteren voor mensen, die deze niet zouden gebruiken om Jezus' weg te volgen, maar om een verontschuldiging te vinden voor hun eigen feilen. En zo zal mijn goede vriend het mij ten goede houden, dat ik in een kring als deze een dergelijk betoog weliswaar niet heel gevaarlijk vind, maar dat ik hem toch zou willen verzoeken de nadruk te leggen op iets anders, iets dat ik bij hem en zijn interpretatie vandaag gemist heb. Want, wat Jezus ook geleerd heeft en hóe hij ook geweest is, vaak hard misschien en strenger dan men zich kan voorstellen, hij was tegelijk liefdevol, want in zijn leven als meester en leraar en in vele jaren daarvóór, heeft Jezus nooit iets gedaan alleen voor zich. Kosmische liefde, naastenliefde, goddelijke liefde, zijn uiteindelijk niet anders dan dat. Dit is de belangrijke leer, daar gaat het om. God heeft ons lief, dat is een mooie term. Wij hebben God lief, ach, dat kunnen we makkelijk zeggen, maar wij moeten om den wille Gods alle dingen liefhebben zonder (als ik een moderne uitdrukking mag lenen, die in mijn mond niet helemaal schijnt te passen) eenzijdige verliefdheid op de naastenliefde, maar een daadwerkelijk leven voor anderen. En als men dan spreekt over inwijding, dan zeg ik met mijn ouderwetse, theologische opvoeding en mijn zoeken naar geestelijke waarheid; Vrienden, de ware inwijding bestaat in het vinden van eenheid met God, met de schepping en zelfs met de mens. Een eenheid die men niet zoekt om zelf rijker te worden, maar die men zoekt om nuttig te zijn, om voor anderen iets te zijn en te betekenen. En voor degenen voor wie dat een zware opdracht lijkt, kijk eens vrienden, ik doe op mijn manier veel voor de mensen en eerlijk, ik heb ze allemaal lief. Niet alleen nu, vroeger had ik mijn parochianen ook lief en als een misschien wat dwaas herder de zwarte schapen meestal het meest. Die liefde op zichzelf, die maakt zoveel goed in je leven, dat je uiteindelijk genoeg kunt nemen met het minste. Het is een geluk, dat je niet kunt omschrijven, maar wanneer je mag leven voor een ander, een ander mag geven, heel onopvallend misschien en zonder dat iemand het weet, wanneer je iemand helpen kunt, ja, dat brengt zo'n plezier van binnen, zo'n geluk, dat je daarin alleen al rijkelijk betaald bent. Daarnaast echter krijg je door je genegenheid voor die ander en dat kan ik hier bevestigen uit eigen leven en ervaring, steeds meer begrip voor die ander, Je wereld wordt steeds wijder, je God komt gelijktijdig nader en wordt groter in je ogen. Leg daarop de nadruk. Laat het Christendom desnoods dan maar wat vertekend zijn. Och vrienden, is dat belangrijk? Is het belangrijk, hoe de vorm is, wanneer ze werkelijkheid baart. Is het belangrijk hoe een leer tot stand komt, wanneer ze de mens het eeuwige leven geeft, hem losscheurt uit de noodzaak om steeds maar weer opnieuw te sterven en te leven en daarvoor in de plaats een eeuwig bestaan geeft? Neen, mijn mening is, dat al wat onze vriend heeft gezegd waar is en u moogt erover nadenken, maar beloof me één ding, dat u de praktijk zult nemen van de werkelijke en ware naastenliefde, dat u dat niet zult doen omdat u het prettig vindt of omdat u dat leuk vindt, maar dat u, wanneer u al eens besluit dat uw pad niet dat van de menselijke wetten is, u dit alleen zult doen om den wille van anderen. Maak naastenliefde de kern van uw leven, dan hoeft u over Christendom niet meer te spreken en dan zijn verleden, heden en toekomst alle samengesmolten tot een werkelijkheid, Gods licht dat je mag uitdragen aan anderen.

Nou, en nu mag ik natuurlijk zeggen dat ik ook eenzijdig ben, maar als er twee tegengestelde eenzijdigheden optreden, dan komt er waarschijnlijk een waarheid uit te voorschijn. Nu hoop ik maar, dat u vanmorgen iets aan waarheid hebt gevonden en, vrienden, ik hoop dat u die waarheid zult gebruiken, maar dan zoals het moet; goed, waardig, eerlijk, omdat de Christusgeest, die we niet mogen vergeten, de goddelijke liefdekracht, die zich ook door ons kan manifesteren, het geheim van alle inwijding is, het geheim van ons leven, van ons geluk, van dromen over hemel, van het koninkrijk Gods dat in u is.

Ja, nu zou ik eigenlijk mijn pastoorsgebaren verder moeten maken, maar ja, ik ga in tot u mijn Heer, ik ga in tot Uwe altaren en ik treed nederig voor Uwe wijsheid, want ziet, ik buig mij

voor Uw licht en Uw kracht en erken U, Heer der heirscharen. Heer, ik heb gezondigd door mijn schuld, mijn allergrootste schuld, maar geef mij Heer Uw licht en Uw kracht. Reinig mij met Uw vuur, doop mij met het doopsel Uwer genade. Dat ik mag treden voor Uw altaar en dragen het geheim van Uw wezen.

Dat is nu wel paaps, maar het is waar. Denk er eens over na, dat ga ik nu ook zeggen en als je nog wat meer wilt doen, beleef het eens voor jezelf. Treed elke dag weer voor de altaren van je God, Die liggen rond je in de wereld. Elke mens, elk dier, elke plant, de hemel zelve, de zon en de sterren, het zijn de altaren Gods, waarop de materie het offer brengt van leven en dood en de erkenning van de eeuwige kracht van de schepper. Wij geesten mogen tot die altaren gaan, maar moeten ons reinigen met vuur van Gods licht, dat niet is kennis, maar een wijsheid, die uit het ik opkomt, wij moeten gedoopt zijn met Zijn genade, zodat Zijn liefde werkzaam is in ons en leeft, dan kunnen we gaan tot voor het altaar. Het geheim erkennen van de schepping en de schepper zelve, van het leven en de levende kracht, als een kostbare gave in ons allen, in onze handen dragen, Het leven en niet maar één leven.

Nu vrienden, het wordt tijd dat ik een ander aan het woord laat. Ik wens jullie allemaal een echt gezegende dag toe, met heel veel licht, heel veel vreugde ook, want daarvoor heeft God je ook geschapen en daarnaast als het kans een beetje meer begrip voor de mensen en de schepping en nu eindig ik. God zegene jullie.

De kern

Na berijming van het gestelde onderwerp; De Kern, voor weergave waarvan de plaats ontbreekt in deze uitgave, gaf de laatste spreker nog de volgende eindconclusie;

De kern der dingen is waarheid en waarheid is de openbaring Gods. Zo wees waar, wanneer ge de kern zoekt. De kern is vrijheid, want God heeft de mens een vrije wil gegeven. Zo wees vrij in uw zoeken naar God. Ge ziet het, de kern van mijn betoog zelf keert terug tot de bron van alle dingen, God, want dat alleen kan de kern zijn, voor ons en voor de wereld, voor de sferen en de geest, voor de hoogste engelen, voor hen die dwalen in het diepste duister. God is de kern en deze kern moeten we in onze eigen wereld steeds weer vertalen, steeds weer maken tot iets, waardoor de glorie van de Eeuwige tenminste een schaduw vindt in ons leven en in onze wereld. Dat, vrienden, is mijn visie op de kern. Aan de kernsplitsing kwam ik niet toe, want de kernsplitsing is immers slechts het stellen van tegendelen, waaruit, als het onbeheerst gebeurt, een vernietiging geboren wordt, maar de kern zelve is de bouwsteen van het Al, het beginsel waaruit al is opgebouwd, het Zijn. Zoek naar de kern van uw eigen leven of wereld en weet en ervaar; het leven is goed, het leven is mooi, het leven heeft zin in elk aspect, in elk gebeuren, want dit leven op zichzelf is een uitdrukking, zij het door mij nog niet begrepen, van de vlam die in me leeft. Het leven zelf, God, is het centrum, het innerlijk, het eeuwige en het ware in mijn zijn en wezen.

Ga iets van wat u vanmorgen gehoord heeft, in de praktijk brengen. Ik wens u een prettige zondag met veel licht, veel zegen en vooral een beetje innerlijk vuur, zodat u tenminste kunt zeggen; Kijk, hebben we de kern nog niet, we zijn tenminste op weg.

Prettige zondag.

(Verkort)